

KUOPIO

Kuopion kaupunki
Länsi-Kuopion pitäjäraati

Toimintasuunnitelma
2026

29.4.2026

LÄNSI-KUOPION PITÄJÄRAADIN TOIMINTASUUNNITELMA 2026

Sisältö

Sisällys

1. Johdanto	3
1.1 Pitäjäraadin tehtävät	3
1.2 Pitäjäraadin kylät	3
2. Pitäjäraadin tavoitteet toimintakaudella 2026	4
3. Pitäjäraadin toiminnan painopisteet vuonna 2026	5
4. Toiminnan periaatteet ja vastuut	7
5. Kokoukset ja vuosikello	9
6. Seurattavat mittarit	10
7. Pitäjäraadin taloudenhoito ja määrärahan käyttöperusteet	11
Liitteet	12

Liitteet

Liite 1. Länsi-Kuopion pitäjäraadin talousarvio vuodelle 2026

Liite 2. Toimintamäärärahan käytön perusteet ja käytännön toimenpiteet

1. Johdanto

Länsi-Kuopion pitäjäraati valittiin 1.2.2026 pidetyssä kokouksessa ja sen toimintakausi kestää kesäkuun 2027 alkuun saakka. Pitäjäraadissa on 10 varsinaista jäsentä ja 4 varajäsentä. Länsi-Kuopion pitäjäraadin toimintaa ohjaa kaupunginvaltuuston hyväksymä pitäjäraatien toimintasääntö. Länsi-Kuopion pitäjäraati edistää alueen elinvoimaa ja kehittämistä Kuopion kaupungin strategian mukaisesti.

1.1 Pitäjäraadin tehtävät

Pitäjäraadin toiminta edistää kuntalain 22 §:n alueen asukkaiden osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Kaupungin pitäjäraatien toimintasäännön mukaisesti Länsi-Kuopion pitäjäraadin ensisijaisina tehtävinä on

- edistää yhteisöllisyyttä ja asukkaiden hyvinvointia
- edistää alueen viihtyisyyttä
- koordinoita ja rakentaa alueen toimijoiden ja kaupungin välistä yhteistyötä ja tuoda esiin alueen kehittämistarpeita, myös lausunnoin ja aloittein
- toimia aktiivisessa roolissa alueen toimijoiden, asukkaiden ja kaupungin eri toimielimien välisessä vuoropuhelussa.
- suurissa häiriötilanteissa pitäjäraati avustaa kaupungin viestintää

Pitäjäraati kohdentaa yhteistyötä eri kylillä tasapuolisesti ja kestävän kehityksen näkökulmasta siten, että ratkaisut tukevat asukkaiden hyvinvointia ja alueen elinvoimaisuutta myös pitkällä aikavälillä.

1.2 Pitäjäraadin kylät

Länsi-Kuopion pitäjäraatialue koostuu kuudesta kylästä, jotka ovat Haminalahti, Rytky, Kaislastenlahti, Lamperila, Niemisjärvi ja Hirvilahti. Alueella on noin 1700 asukasta ja arviolta 700-800 kotitaloutta.

2. Pitäjäraadin tavoitteet toimintakaudella 2026

Vuoden 2026 aikana toiminnan keskeisenä tavoitteena on rakentaa selkeä malli ja perusinfra pitäjäraatitoiminnalle alueellamme. Tämä pitää sisällään roolien, vastuiden ja toimintatapojen määrittelyä pitäjäraadin sisällä siten, että toiminta on sujuvaa ja johdonmukaista. Tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä ja vuorovaikutusta asukkaiden, kyläyhdistysten, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa niin, että pystymme yhdessä saamaan alueen kehitystä toteutumaan mahdollisimman hyvin. Sidosryhmistä tärkeimmät ovat Kuopion kaupunki, muut pitäjäraadit ja maaseudun kehittämisestä vastaavat muut tahot, kuten Pohjois-Savon kylät ry ja alueelliset Kehittämisyhdistykset.

Viestinnän perustyökalujen ja -kanavien käyttöönotto sekä niiden kehittäminen tarkoitukseemme sopiviksi ovat pitäjäraadin ensimmäisiä toimenpiteitä. Tavoitteenamme on luoda viestintäkanavat, joiden kautta tavoitamme alueen eri-ikäiset asukkaat ja kohderyhmät mahdollisimman kattavasti sujuvan vuorovaikutuksen varmistamiseksi.

Kokoustyöskentelyä kehitetään säännölliseksi ja ennakoivaksi, jotta käsiteltävät asiat voidaan valmistella huolellisesti ja toiminta pysyy suunnitelmallisena.

Asukasvuorovaikutusta käynnistetään kaikilla kylillä esimerkiksi järjestämällä tilaisuuksia ja hyödyntämällä erilaisia osallistumisen tapoja, joiden avulla asukkaiden näkemykset ja ideat saadaan osaksi toimintaa. Teemme yhteistyötä kaupungin kanssa niiden tilaisuuksien järjestämiseksi, joissa keskitytään kaupungin palveluiden kehittämiseen Länsi-Kuopion alueella.

Olemme myös osa Kuopion kaupungin pitäjäraativerkostoa. Pitäjäraatien puheenjohtajat pitävät yhteyttä ajankohtaisasioissa WhatsApp-viestein. Tämän lisäksi osallistumme myös muihin pitäjäraatien yhteisiin tapaamisiin. Lisäksi tavoitteena on, että luomme ja ylläpidämme toimivia yhteyksiä Kuopion kaupungin viranhaltijoihin ja päättäjiin Länsi-Kuopiota koskevien asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon liittyen tuomalla esiin alueen asukkaiden näkökulmia ja kehittämistarpeita. Tavoitteena on, että pitäjäraadin näkemykset ja asukkaiden esiin nostamat asiat huomioidaan Länsi-Kuopiota koskevassa valmistelussa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Pitäjäraati käy säännöllistä vuoropuhelua kaupungin nimettyjen yhteyshenkilöiden, viranhaltijoiden ja tarvittaessa luottamushenkilöiden (lautakuntien jäsenet) kanssa. Tarvittaessa toimimme aktiivisesti esim. erilaisten aloitteiden ja lausuntojen laatijana.

3. Pitäjäraadin toiminnan painopisteet vuonna 2026

Toiminnan painopisteet vuonna 2026 ovat seuraavat.

a. Toimintamallin ja perusinfraan pystytys

- Sisäiset kokouskäytännöt, sisäinen viestintä ja sen hiominen tarkoituksenmukaiseksi (Google tili, Drive ja WhatsApp-yhteisö)
- Pitäjäraatilaisten keskinäiset roolit ja vastuut; ennakoivan toimintatavan periaatteiden luonti
- Toimivien hallinnollisten käytäntöjen haltuunotto Kuopion kaupungin suuntaan
- Yhteyksien luonti ja ylläpito Kuopion kaupungin viranhaltijoihin
- Osallisuus pitäjäraatien keskinäisessä toiminnassa

b. Ulkoinen viestintä

- Perustyökalujen perustaminen: nettisivut, somekanavat (Facebook, Instagram ja TIKTOK).
- Länsi-Kuopion pitäjäraadin viestinnän ilmeen luonti (logo, värien määrittely ilmoituksissa ja ppt-pohjissa, mallipohjien luonti)
- Printtitiedotteet asukkaille; ilmoitustaulujen kartoitus ja päivitys
- Kylälehti alueen asukkaille ja sidosryhmille, tavoite 2 krt/vuosi
- Muiden paikallisten viestintäkanavien haltuunotto (yhteistyössä mm. Savo-Karjalan Median kanssa ja Kuopion kaupungin viestinnän kanssa, esim. Kuopion seinä)
- Yhteistyö Länsi-Kuopion asukasyhdistysten kanssa: viestintärinki ja yhteinen tapahtumakalenteri
- Helposti lähestyttävän toimintatavan luonti niin, että asukkaat/yhdistykset pystyvät tekemään tehokkaasti yhteistyöehdotuksia pitäjäraadille päin

c. Yhteisöllisyyden edistäminen

- Asukastapaamiset, tavoitteena järjestää sekä kaikkia kyliä koskevia tapaamisia että yksittäisten kylien/kyläyhdistysten tapaamisia esim. pitäjäraatikokousten yhteydessä. Näiden tavoitteena pitäjäraadin tunnettuuden lisääminen, kyläkohtaisten tarpeiden ja odotusten kartoittaminen, sekä yhteistyömahdollisuuksista kertominen ja ideointi yhdessä myöhempien yhteistyöehdotusten vauhdittamiseksi asukkailta/yhdistyksiltä pitäjäraadille päin.
 - Kyselyt ja haastattelut eri asukas- ja sidosryhmille (nuoret, lapsiperheet, vanhempi väki, yrittäjät)
 - Järjestetään 2026 oma Länsi-Kuopio -tapahtuma, venetsialaiset tai sadonkorjuu -teemalla. vrt. Meidän Länsiranta v. 2022 (joka sai hyvää palautetta)
-

d. Hyvinvoinnin edistäminen

- Liikuntamahdollisuuksien kartoitus ja mahdollinen lisääminen alueella, koskee erityisesti ulkoliikuntapaikkojen kunnostusta; yhteistyö Kuopion kaupungin liikuntatoimen ja yhdistysten kanssa
- Asiointikyytien tarpeen kartoitus ja käyttöönotto (mahdollisesti yhteistyössä Maaningan pitäjäraadin ja/tai Länsi-Maaningan Viitokset ry:n kanssa)
- Yhteistyö yhdistysten järjestämien kylätapahtumien ja muiden tilaisuuksien puitteissa
- Yhteistyö kyläyhdistysten erityistarpeissa toiminnan vakiinnuttamiseksi tarkoituksenmukaiseksi
- Yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisemisen huomioiminen

e. Vuoropuhelu ja yhteistyö Kuopion kaupungin viranhaltijoiden kanssa.

- Järjestetään yhteisiä asukasiloja yhdessä Kuopion kaupungin päättäjien ja viranhaltijoiden kanssa (mm. 22.4. Kyläturvallisuusilta ja syksyllä Kuopio yleiskaava 2050 -tilaisuus)
 - Toiminnan vauhdittaminen em. tilaisuuksien pohjalta, esimerkiksi kyläturvallisuuden organisointiin liittyvien toimien koordinaatio yhteistyössä Kuopion kaupungin ja muiden viranomaistahojen sekä luonnollisesti asukkaiden/kyläyhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa.
 - Länsi-Kuopion alueen markkinointitoimien suunnittelu ja toteutus yhdessä Kuopion kaupungin viestinnän kanssa. Tämä edellyttää myös ns. 'tonttivastaavien' organisoinnin alueellemme, mahdollisesti myös brändi-viestintään liittyvän toiminnan organisoinnin niin, että brändäys vastaa myös asukkaiden mielikuvia ja tahtotilaa (tämä jatkuu vuoden 2027 aikana)
 - Yhteistyö hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa
 - Lausunnot ja mielipiteet kaupungille pyyntöjen ja tarpeen mukaan
 - Liikenneturvallisuuden lisääminen, aloitteet mm. tiepenkköjen raivaamiseksi; kevyen liikenteen väylien rakentamispäätösten vauhdittaminen, erityisesti koskien Haminalahti-Pihkainmäki -välistä osuutta.
 - Sähkönsiirtohinnoittelun tasavertaisuus eri alueilla
-

4. Toiminnan periaatteet ja vastuut

Länsi-Kuopion pitäjäraadin toiminta perustuu selkeään vastuunjakoon ja yhteistyöhön raadin jäsenten kesken. Pitäjäraati on laatinut alustavat säännöt, jotka ohjaavat toimintaa ja joita voidaan myös muokata käytännön tuomien tarpeiden mukaan. Pitäjäraatiin on valittu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, jotka vastaavat kokousten johtamisesta, toiminnan kokonaisuuden koordinoinnista sekä pitäjäraadin edustamisesta kaupungin ja muiden yhteistyötahojen suuntaan.

Pitäjäraadissa nimettäviä muita rooleja ovat sihteeri, viestintävastaava (viestintätiimin vetäjänä), joka toimii myös häiriöviestinnän yhdyshenkilönä. Vastuunjakoa voidaan tarvittaessa tarkentaa tai muuttaa toimintakauden aikana pitäjäraadin päätöksellä toiminnan tarpeiden mukaan. Myös muita vastuuryhmiä voidaan perustaa tarpeen mukaan. On huomionarvoista, että kaikki pitäjäraatilaisten voivat valmistella käsiteltäviksi nousevia asioita omien osaamistensa ja resurssiensa mukaan. Tämä lisää yhteistä vastuunkantoa pitäjäraadin sisällä.

Nimettyjen toimijoiden keskeiset vastuut:

Puheenjohtaja

- vastaa pitäjäraadin toiminnan kokonaisuudesta
- johtaa kokouksia ja huolehtii asioiden käsittelystä
- edustaa pitäjäraatia kaupungin ja yhteistyötahojen suuntaan kokouksen valtuutuksella
- toimii ensisijaisena yhteyshenkilönä kaupungin suuntaan kokouksen valtuutuksella

Varapuheenjohtaja

- tukee puheenjohtajaa tehtävissä
- toimii puheenjohtajan sijaisena tarvittaessa

Sihteeri (Länsi-Kuopion pitäjäraadissa varapuheenjohtaja toimii myös sihteerinä)

- vastaa kokousten valmistelusta yhdessä puheenjohtajan kanssa
 - laatii kokoukset, esityslistat ja pöytäkirjat/muistiot, ja lähettää muistiot edelleen kaupungin antaman ohjeistuksen mukaan
 - huolehtii asiakirjojen arkistoinnista ja tiedonhallinnasta
-

Viestintätiimi

- vastaa pitäjäraadin viestinnän suunnittelusta ja koordinoinnista
- huolehtii verkkosivujen ja sosiaalisen median ajantasaisuudesta
- tukee asukasvuorovaikutusta ja tiedottaa raadin toiminnasta
- toimii tarvittaessa yhteistyössä kaupungin viestinnän kanssa

Viestintätiimin vetäjänä on viestintävastaava, joka toimii myös häiriö- ja poikkeustilanteissa alueen kriisiviestinnän yhteyshenkilönä. Tässä roolissa viestintävastaava (yhdessä pitäjäraadin muiden jäsenten kanssa)

- välittää tarvittaessa kaupungin ja viranomaisten viestejä/tiedotteita alueen asukkaille
 - osallistuu varautumiseen ja turvallisuuteen liittyvän tiedon välittämiseen siltä osin, miten kaupungin johtokeskuksen johtoryhmä ja tiedotusjaosto kriisitilanteissa ohjeistavat
-

5. Kokoukset ja vuosikello

Länsi-Kuopion pitäjäraati kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa. Kokousajat päätetään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa niin, että asukkaat pystyvät ennakoimaan aikataulun muun muassa mahdollisten yhteistyöehdotusten suhteen. Vuosikello tulee julkaistavaksi pitäjäraadin verkkosivuilla.

6. Seurattavat mittarit

Pitäjäraati seuraa seuraavia mittaritietoja, jotka raportoidaan toimintakertomuksessa:

- Pitäjäraatien kokousten lukumäärä, kpl
 - Pitäjäraatien kokousten kesto, tuntia
 - Pitäjäraatien kokouksissa asiakohtia, kpl
 - Puheenjohtajan ja sihteerin käyttämä aika pitäjäraatitoimintaan viikossa. Arvioi tunteina.
 - Eri toimijoiden välinen yhteistyö, kpl
 - Pitäjäraadin tekemät aloitteet (aihe, taho) ja lausunnot.
 - Pitäjäraadin järjestämät asukastilaisuudet (aihe, osallistujamäärä)
 - Pitäjäraadin kuulemat asukasryhmät ja keinot asukkaiden kuulemiseksi
-

7. Pitäjäraadin taloudenhoito ja määrärahan käyttöperiaatteet

Kaupunginvaltuusto osoittaa pitäjäraadille vuosittain toimintamäärärahan, joka on vuonna 2026 22 500 €. Määräraha on tarkoitettu pitäjäraadin toiminnasta aiheutuvien kulujen kattamiseen sekä lähidemokratian edistämiseen Länsi-Kuopion alueella. Pitäjäraadin talousarvio on esitetty liitteessä 1. Länsi-Kuopion pitäjäraadin taloudenhoidossa noudatetaan Kuopion kaupungin talous- ja avustusohjeita sekä pitäjäraatien toimintaohjeita. Taloudenhoidon tavoitteena on varmistaa, että käytettävissä olevat määrärahat kohdentuvat toimintasuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin tarkoituksenmukaisesti, kohtuullisesti ja läpinäkyvästi.

Länsi-Kuopion pitäjäraati käsittelee sille osoitetut yhteistoimintaehdotukset, joita voivat tehdä alueen kyläyhdistykset, muut yhdistykset, yrittäjät ja muut paikalliset toimijat (liite 2). Pitäjäraati tekee ehdotuksista ja niihin liittyvästä toimintamäärärahan käytöstä päätökset kokouksissaan. Pitäjäraadin määrärahan käyttöön liittyvät päätökset ja seurannan havainnot kirjataan kokouspöytäkirjoihin, mikä varmistaa toiminnan läpinäkyvyyden ja jäljitettävyyden.

Liite 1

Länsi-Kuopion pitäjäraadin talousarvio vuodelle 2026

Toimintamäärärahan suuruus on vuodelle 2026 22 500 €. Tämä jakaantuu seuraaville kululajeille:

Asiantuntijapalkkiot	4500 €
- kulttuuri- ja liikuntatapahtumien järjestäminen	
- verkkosivujen pystytys ja ylläpito	
Kuljetuspalvelut	1000 €
- asiointi- ja kulttuurikyydit	
Kokouspalkkiot ja km-korvaukset	3000 €
Kunnossapito	4000 €
-liikuntapaikat, kylätalot	
Painatuskulut ja ilmoitukset	3500 €
-A4 tiedote, lehti	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5000 €
Muut palvelut	500 €
Vuokrat ja muut kulut	1000 €
<hr/> yhteensä	<hr/> 22500 €

Määrärahan jakaantumista eri kululajeille voidaan muuttaa toimintakauden aikana tarpeen mukaan.

Liite 2

Toimintamäärärahan käytön perusteet ja käytännön toimenpiteet

Kuopion kaupunki osoittaa pitäjäraadeille vuosittain toimintamäärärahan, jonka tarkoituksena on kattaa pitäjäraadin toiminnasta ja tehtävistä aiheutuvat kulut sekä edistää lähidemokratiaa pitäjäraadin alueella. Vuonna 2026 Länsi-Kuopion pitäjäraadin toimintamääräraha on 22 500 euroa. Pitäjäraati päättää määrärahan käyttämisestä. Kaupungin viranhaltija hyväksyy laskut.

Pitäjäraati päättää toimintamäärärahan käytöstä niin, että se edistää samalla alueen asukkaiden palveluita, yrittäjyyttä ja hyvinvointia. Määrärahan käyttö toteutuu yhteistyöhankkeissa tai -toimissa. Pitäjäraati ei kirjaimellisesti jaa avustuksia tai tukea, vaan sen rooli on määrärahan ja yhteistyön puitteissa toimia mahdollistajana asukkaiden/yhdistysten hankkeissa, erityisesti niissä toimenpiteissä, jotka

- lisäävät asukkaiden ja yrittäjien osallistumismahdollisuuksia,
- edistävät alueen yhteisöllisyyttä, turvallisuutta, viihtyisyyttä ja hyvinvointia,
- parantavat tiedonkulkua ja yhteistyötä kaupungin ja alueen toimijoiden välillä,
- mahdollistavat paikallisen keskustelun ja yhteistyön sidosryhmien kanssa sekä
- tukevat alueen kehittämistoimia ja niiden valmistelua.

Toimintamäärärahaa voidaan käyttää esimerkiksi seuraavanlaiseen yhteistyöhön:

- asukastilaisuuksien ja keskustelutilaisuuksien järjestäminen,
- yhteisöllisyyttä edistävien tilaisuuksien tai tapahtumien järjestäminen
- asukkaiden hyvinvointia ja turvallisuutta edistävät toimenpiteet
- alueen viihtyisyyden lisääminen
- liikunta- ja kokoontumispaikkojen käytön sujuvoittaminen
- työpajat ja kuulemistilaisuudet alueen kehittämiseen liittyen
- osallistumisen esteiden madaltaminen (esim. kuljetukset tilaisuuksiin - tai päinvastoin esiintyjien kuljetukset kylille, tai asiointikyydit),
- viestintä ja tiedottaminen,
- kyselyt ja kartoitukset alueen kehittämistarpeista sekä
- pienimuotoiset kokeilut ja pilotit

Toimintamäärärahaa ei lähtökohtaisesti käytetä:

- yhdistysten tai muiden toimijoiden pysyviin toimintamenoihin,
 - rakennusten tai infrastruktuurin suurempiin (>3000 €) investointeihin,
 - kaupungin peruspalveluiden tukemiseen,
 - pitkäaikaisiin taloudellisiin sitoumuksiin
-

Yhteistoimintaehdotusten tekeminen pitäjäraadille

Ehdotuksia yhteistyökumppanuudelle voivat tehdä esimerkiksi alueella toimivat yhdistykset, kylätoimikunnat, yritykset, yhteisöt tai muut paikalliset toimijat. Ehdotuksessa tulee kuvata seuraavat asiat:

Ehdotuksen tekijän nimi (nimi/yhdistys/seura/järjestö)

Yhteystiedot (osoite, Y-tunnus, yhteyshenkilö, yhteyshenkilön puhelinnumero ja sähköpostiosoite)

Teksti ehdotetulle yhteistoiminnalle:

- Suunniteltu toiminta, sen tavoite ja kohderyhmä
- Kokonaiskustannusarvio
- Muut yhteistyökumppanit toiminnan toteuttamiseksi ja niiden rahoitusosuudet kokonaiskustannuksista
- Toiminnan ajankohta
- Pitäjäraadin osalle suunnitellun toimintamäärärahan suuruus ja käyttötarkoitus
- Onko toimintaan haettu tai mahdollista hakea rahoitusta muista rahoituslähteistä (esim. kaupungin avustukset tai Leader-rahoitus)?
- Miten toiminta hyödyttää alueen asukkaita tai yhteisöjä?

Mahdolliset liitteet

- Selvitys aiemmista yhteistyökumppanuuksista pitäjäraadin kanssa
- Yhdistyksen kuluvan vuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio

Ehdotukset tulee toimittaa pitäjäraadille ([lansikuopionpitajaraati\(at\)gmail.com](mailto:lansikuopionpitajaraati(at)gmail.com)) pääsääntöisesti 10 vrk ennen pitäjäraadin seuraavaa kokousajankohtaa. Ehdotus käsitellään pitäjäraatikokouksessa. Pitäjäraati voi kysyä lisäselvityksiä yhteistyöehdotukseen liittyen. Kokouspäätös täytyy pystyä tekemään ennen suunnitellun toiminnan toteutusta. Pitäjäraati voi osallistua yhteistyökumppanina koko ehdotetun hankkeen tarvitseman määrärahan osalta tai rajatusti tiettyyn kuluerään.

Moniin hankkeisiin on olemassa muita rahoituskanavia kuin pitäjäraadin toimintamääräraha. Pitäjäraadin tehtävänä on tarvittaessa ohjata alueen toimijoita hakemaan rahoitusta ensin näistä lähteistä (ks. [Avustukset - Kuopio](#) ja [Etusivu | Kehittämissyhdistys Kalakukko ry](#)).
